

14. Vyhodnotenie sociálnej starostlivosti v Meste za rok 2011

PREDKLADÁ : Mgr. Oliver Solga, primátor Mesta Pezinok
SPRACOVALI : Mgr. Renáta Minarovičová, oddelenie školstva a soc. star.
Mgr. Milada Hegyiová, oddelenie školstva a soc. star.
Bc. Milan Hýll, oddelenie školstva a soc. star.
Alžbeta Strapáková, oddelenie školstva a soc. star.
Mgr. Martina Valková, ZOS a OS

Stanovisko Komisie sociálnej starostlivosti a zdravotníctva zo dňa 29.3.2012:
odporúčajúce v predloženom znení

UZNESENIE MsZ č. 1 - ...../2012

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku, v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb.
o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov,

berie na vedomie

Vyhodnotenie sociálnej starostlivosti v Meste za rok 2011, v predloženom znení

a) bez pripomienok

b) s týmito pripomienkami

Vyhodnotenie sociálnej starostlivosti v Meste Pezinok za rok 2011

Úvod

I keď je občan v prvom rade zodpovedný sám za seba, sociálna pomoc prispieva k riešeniu situácie, ktorá je nad jeho sily. Jej zmyslom je preklenúť sociálnu, alebo hmotnú núdzu a vrátiť občana do normálnej situácie, aby bol ďalej sám schopný riešiť svoje problémy a prevziať zodpovednosť za svoje konanie a fungovanie. Sociálna pomoc je založená na prioritnom riešení potrieb občana. Zabezpečuje sa prostredníctvom sociálnych služieb, sociálno-právnej ochrany, riešením sociálnej núdze, riešením hmotnej núdze – peňažnými a vecnými dávkami a to prostredníctvom metód a techník sociálnej práce, ktoré má sociálna práca k dispozícii. Sociálna pomoc sa poskytuje vždy na základe individuálneho zhodnotenia rizík bežným postupom, teda ako bežná intervencia, alebo akútnym, nevyhnutným, okamžitým zásahom do problému, teda ako krízová intervencia. Pri každej sociálnej pomoci vychádzame z platnej legislatívy.

V marci 2011 nadobudol platnosť zákon č. 551/2010 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V ňom najzávažnejšie zmeny sa týkali :

- § 8 odsek 2 ktorý znie: "Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a **na základe výberu poskytovateľa** sociálnej služby touto fyzickou osobou, a) poskytne sociálnu službu, ak je zapísaná do registra poskytovateľov sociálnych služieb (ďalej len "register"), alebo b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa sociálnej služby zapísaného do registra
- § 71 odsek 6 znie: "Ak obec zabezpečí fyzickej osobe s trvalým pobytom vo svojom územnom obvode poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 35, 36, 40 a 41 v inej obci alebo u poskytovateľa sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo vyšší územný celok, **v ktorého územnom obvode sa obec nenachádza**, obec uhradza inej obci alebo poskytovateľovi sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo vyšší územný celok, v ktorého územnom obvode sa obec nenachádza, ekonomicky oprávnené náklady spojené s poskytovaním tejto sociálnej služby uvedené v § 72 ods. 5 znížené o výšku úhrady za sociálnu službu platenú prijímateľom sociálnej služby."
- v § 75 sa za odsek 13 vkladá nový odsek 14, ktorý znie: " Za príslušnú obec alebo príslušný vyšší územný celok na účely poskytovania finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby uvedenej v § 25 až 28, § 33, § 44 a 57 a finančného príspevku na prevádzku špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie poskytovaných ako samostatné odborné činnosti sa považuje obec alebo vyšší územný celok podľa svojej pôsobnosti, v ktorého územnom obvode sa nachádza miesto poskytovania sociálnej služby, **bez ohľadu na trvalý pobyt prijímateľa sociálnej služby.**"

V októbri 2011 nadobudlo platnosť Všeobecne záväzné nariadenie č. 9/2011o poskytovaní peňažnej pomoci obyvateľom mesta Pezinok v čase núdze, v zmysle ktorého sme postupovali pri poskytovaní finančnej pomoci.

V decembri 2011 NR SR schválila ďalšiu novelu zákona o sociálnych službách, ale pretože ju prezident SR nepodpísal, bola vrátená do NR SR.

Sociálna pomoc pre seniorov

Zabezpečovanie sociálnej starostlivosti a sociálnej pomoci pre seniorov je predovšetkým riešenie sociálnej núdze občana- seniora. Sociálnou núdzou rozumieme stav, kedy si občan nedokáže zabezpečiť starostlivosť o svoju domácnosť, o svoju osobu, alebo tiež kontakty so spoločenským prostredím. Vhodnými formami riešenia sociálnej núdze občana je potom napríklad poskytovanie sociálneho poradenstva, alebo vhodného druhu a formy sociálnej služby.

K závažným problémom starostlivosti o seniorov patrí prepojenie zdravotnej a sociálnej problematiky a k nim sa pripájajú ich sociálne postavenie v rodine a v spoločnosti. Sociálne problémy seniorov nastávajú v okamihu ich odchodu do dôchodku. Tento je daný vekovou kategóriou, všetko ostatné je následkom zmenených ekonomických a spoločenských vzťahov.

Optimálna forma starostlivosti o seniorov je starostlivosť poskytovaná v ich domácom prostredí. Väčšina starších občanov chce zostať vo svojich domácnostiach tak dlho ako je to možné, čo obvykle závisí na zdravotnom stave seniora a jeho sociálnom zázemí. Sociálne zázemie je určované viacerými faktormi, medzi ktoré patrí schopnosť pokryť výdavky domácnosti, pomoc rodinných príslušníkov pri zabezpečovaní životných potrieb, sociálna integrácia jednotlivca, schopnosť vyvíjať aktivity vo vyššom veku, životný program a životná náplň, kvalita života

Legislatívny rámec a oporu pre sociálnu prácu so seniormi nachádzame predovšetkým:

- **zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov**
- **zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

V roku 2011 poskytovalo Mesto Pezinok **sociálnu službu – opatrovateľskú službu** v domácnosti pre 44 klientov, 11 nových klientov, 15 klientov ukončilo službu z toho 4 úmrtia. Priemerný vek klientov, ktorým sa poskytovala sociálna služba – opatrovateľská v roku 2011 bol 82 rokov. Túto službu poskytovalo 32 opatrovateľiek, dvaja vodiči a 1 vedúca opatrovateľskej služby, prijatých bolo 11 nových opatrovateľiek, 7 ukončilo pracovný pomer. V mesiacoch november – december 2011 si doplnili 3 opatrovateľky vzdelanie formou akreditovaného opatrovateľského kurzu. Z dôvodu, že nebolo možné poskytnúť náhradu za opatrovateľku (PN opatrovateľky), bolo dvom klientkam poskytnuté inštitucionalizovanie klienta v zariadení opatrovateľskej služby.

Tabuľka č. 1

	2011
Počet opatrovateľiek	32
Počet opatrovaných	44
Príjem za opatrovanie (v €)	34 212,40
Čerpanie rozpočtu (v €)	213 082,86

V rámci opatrovateľskej služby sa poskytuje doplnková služba dovoz obedov na dvoch autách na túto službu určených, a dovezených obedov bolo cca 17 300, túto službu vykonávajú 2 opatrovateľky, dvaja šoféri.

Zariadenie opatrovateľskej služby, Komenského 23, Pezinok má kapacitu 18 miest v ôsmich izbách, ktoré sú dvoj a trojlôžkové a jedna jednolôžková izba a izolačka. O klientov v zariadení sa stará personál 9 erudovaných opatrovateľiek, ktoré absolvovali akreditovaný

opatrovateľský kurz (2 opatrovateľky si opatrovateľský kurz urobili v mesiaci november – december 2011), zdravotná sestra, ktoré zabezpečujú nepretržitú prevádzku, ďalej je v zariadení vedúca zariadenia (VŠ II. st. v odbore sociálna práca – Mgr.), koordinátorka sociálnych služieb (SŠ v odbore sociálna práca) a hospodárka, ktoré tiež absolvovali opatrovateľský kurz a upratovačka.

Pri upratovacích prácach v Zariadení pracovalo 5 aktívnych žien, pre získanie akreditovaného certifikátu „opatrovateľský kurz“ tu prax absolvovali 4 budúce opatrovateľky v spolupráci s úradom práce.

V zariadení sa v roku 2011 dokončila „ zimná záhrada“, položila sa protišmyková dlažba, namontovanie žalúzií, čím vznikol priestor pre klientov na návštevy, čítanie, komunikáciu. Ďalej bol zakúpený nový inventár do sesterskej izby nákupom nábytku – a to uzamykateľnou skriňou na lieky, komodami na zásobu plienok, pracovným stolom, bola rekonštruovaná prezliekareň, a tu boli zakúpené šatníkové skrine pre personál v počte 11 ks. Bol vymenený nábytok v kancelárii vedúcej zariadenia. Do zariadenia sa počas roka 2011 nakúpili spotrebiče : mixér, tyčový mixér, seta box, sporák , mikrovlnná rúra, vysávač, chladnička pre klientov, parný čistič na dezinfekciu priestorov. Personálu boli poskytnuté pracovné odevy, vrátane ochranných a regeneračných krémov a osobného uteráka, zakúpili sa uteráky a plachty a posteľné povlečenie.

V roku 2011 bolo prijatých v ZOS 13 klientov, prepustených 12, zomrelí 4. Poskytovali sme aj opatrovateľskú službu v ZOS jednému klientovi s diagnózou Downov syndróm. V lete sme sa s klientmi zúčastnili juniálesu v ZOS Modra, kde bol bohatý kultúrny program, ktorý sprevádzala živá hudba. V našej záhrade sa konali grilovačky spojené s reprodukovanou hudbou, klienti si spravili zeleninovú záhradku, kvetinovú záhradku, o ktoré sa v rámci svojich schopností aj starali.

Tabuľka č. 2

	2011
Personál (opatrovateľky a zdravotná sestra)	10
Počet opatrovaných	29
Príjem v €	40 551
Čerpanie rozpočtu v €	147 904

Stravovanie pre seniorov bolo zabezpečené vo vlastnom zariadení, ktoré sídli v priestoroch ŠJ pri ZŠ Na bielenisku a zmluvným dodávateľom. Mesačne sme zabezpečili stravu priemerne pre 260 seniorov. Novelou zákona č. 211/2000 Z.z (info zákon) je od 1.1.2011 povinné zverejňovanie zmlúv, faktúr a objednávok na internete pre všetky obce, mestá a samosprávne kraje a organizácie nimi zriadené. To značne sťažilo prácu vedúcej školskej jedálne, ktorá musela niekoľkokrát do týždňa tieto objednávky a faktúry zverejňovať, musela chodiť nielen na Hrnčiarsku ul, ŠJ pri ZŠ Na bielenisko, ale aj na MsÚ.

Tabuľka č. 3

	2011
Počet zamestnancov	5
Počet stravníkov	258
Príjem (v tis. Sk)/ (v €)	50 438
Čerpanie rozpočtu (v tis. Sk)/ (v €)	123 575,48

Akadémia tretieho veku v Pezinku existuje od septembra 2007 a o štúdium jednotlivých odborov je stály záujem. V septembri 2011 sa otvoril už piaty ročník s novými odbormi. V apríli 2011 sa konali vo veľkej sále pezinského Domu kultúry už tretie promócie seniorov – absolventov Akadémie tretieho veku. Promovaných bolo 42 absolventov štúdiijného odboru Prírodné liečivá a 15 absolventov štúdiijného odboru Počítače. V septembri 2011 sa otvorilo 9 odborov ATV.

Mesto Pezinok zriadilo 4 **denné centrá**. Klubová činnosť v jednotlivých denných centrách bola rôznorodá. Pravidelné cvičenia, kúpanie, výlety, pečenie, organizovanie výstav, účasť na podujatiach organizovaných nielen Mestom, posedenie pri hudbe, prednášky. Vedúca Denného centra na Kollárovej ulici, pani Katarína Esterleová, koncom roka 2011 oznámila, že k 01.01.2012 končí ako vedúca denného centra. Tento post zastávala viac ako 10 rokov, za čo jej patrí veľké poďakovanie.

Tabuľka č. 4

	2011
Počet členov	652
Čerpanie rozpočtu (€)	9 839,58

Sociálna pomoc pre deti a rodiny

Rodina ako základná bunka spoločnosti plní dôležité úlohy a funkcie, ktoré sú nenahradiiteľné najmä vo vzťahu k deťom. Ak niektorú, alebo viacero z týchto funkcií prestane rodina plniť stáva sa dysfunkčnou, alebo afunkčnou a potrebuje odbornú pomoc.

Legislatívny rámec a oporu pre sociálnu prácu s rodinou nachádzame predovšetkým:

- **v zákone č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov**, ktorý upravuje sociálnoprávnú ochranu detí a sociálnu kuratelu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov
- **v zákone č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov**, ktorý upravuje právne vzťahy pri posudzovaní hmotnej núdze občana a poskytovaní dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke, ktorých cieľom je spolu s jeho príjmami zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi s prispením aktívnej účasti občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, účelom je tiež predchádzať sociálnemu vylúčeniu občanov a podporovať procesy sociálnej a integrácie, ale tiež v dodržiavaní základných etických noriem, základných ľudských práv a najzákladnejšieho princípu sociálnej práce – dôstojnosti ľudského života
- **v zákone č. 544/2010 o dotáciách** v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky z 8. decembra 2010 deťom, ktorých rodičia sú v hmotnej núdzi sa v zmysle uvedeného zákona poskytuje štátny príspevok na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym

vylúčením a dotácia na podporu výchovu k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením

- **v zákone č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov**

V oblasti pomoci deťom a rodinám vykonávame najmä činnosti:

- starostlivosť o rodinu a deti poskytovaním sociálneho poradenstva, poradenstva v oblasti sociálno-ekonomických problémov, v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti, v oblasti profesionálneho rodičovstva, poskytovanie sociálnej pomoci pri riešení problémových sociálnych situácií, poskytovaním krízovej intervencie
- spolupôsobenie pri výkone ochranných alebo výchovných opatrení
- vybavovanie dotácie /príspevok na stravu, školské potreby a motivačný príspevok resp. štipendium/ pre deti z rodín v hmotnej núdzi a z rodín s príjmom do výšky životného minima
- vykonávanie osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi občanom, ktorí nevedia hospodáriť s finančnou hotovosťou, alebo by finančný príspevok nepoužili na určený účel
- vykonávanie osobitného príjemcu prídavku na dieťa v prípade zanedbávania povinnej školskej dochádzky
- vybavovanie žiadostí o poskytnutie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi po predchádzajúcom prešetrení sociálnej situácie občana a následné vypracovanie rozhodnutí
- vybavovanie žiadostí o poskytnutie jednorazovej finančnej pomoci po predchádzajúcom prešetrení sociálnej situácie občana a následné vypracovanie rozhodnutí
- šetrenie úrovne starostlivosti o ťažko zdravotne postihnutých občanov priamo v domácnosti
- šetrenie úrovne starostlivosti o deti v náhradnej rodinnej starostlivosti, šetrenie rodinných pomerov a možností návratu dieťaťa späť do rodiny, alebo iného náhradného rodinného prostredia
- spolupráca s detskými domovmi, kde sú umiestnené deti z nášho mesta, spolupráca na tvorbe individuálneho plánu rozvoja dieťaťa
- spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo veciach sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately a v pomoci v hmotnej núdzi
- prevencia riešenie zneužívania psychotropných a iných návykových látok
- zabezpečovanie pochovania občana, ktorého pochovanie nezabezpečí nikto iný.

V roku 2011 sme riešili 72 žiadostí o poskytnutie jednorazovej dávky, ktorú žiadateľ mohol použiť na úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie, základné vybavenie domácnosti, zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa a na mimoriadne liečebné náklady. V 11 prípadoch sme dávku nepriznali, nakoľko žiadatelia nespĺňali podmienky pre poskytnutie dávky v zmysle zákona alebo VZN 9/2011. Ak u niektorých jednotlivcov existovalo oprávnené podozrenie, že dávka by nebola využitá na účel, na ktorý je určená, dávku sme poskytli vo vecnej forme čo sme uskutočnili v 7 prípadoch.

Tabuľka č. 5

	2011
Počet žiadateľov	72
Z toho zamietnutých	11
Suma (v €)	3704,52
Počet rodín v hmotnej núdzi pre potreby jednorazovej pomoci	31
Počet vybavených pohrebov osôb, ktorým pochovanie nemá kto zabezpečiť	0
Počet osôb, kde je Mesto ako osobitný príjemca DHN a PND	11

V roku 2011 boli poskytnuté **28** rodinám so **49** deťmi štátne príspevky na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením a na dotáciu na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením majú nárok aj rodičia, ktorých príjem je nízky a nedosahuje výšku životného minima.

Tabuľka č. 6

Príspevok	Suma
príspevok na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením	8 576,70 €
dotáciu na podporu výchovu k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením	1 626,80 €

V súlade so zákonom 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov a so zákonom 245/2008 Z.z. o výchove v vzdelávaní v znení neskorších predpisov je možné občanom v hmotnej núdzi odpustiť, alebo znížiť poplatok za príspevok na čiastočnú úhradu nákladov vid'. tab.

Tabuľka č. 7

Škola/školské zariadenie	Počet
Školský klub detí	7 žiakov
Základná umelecká škola	13 detí

Neplnením povinnej školskej dochádzky detí a žiakov vzniká ohrozovanie mravnej výchovy maloletých. Základné školy v meste Pezinok boli informované o postupoch a povinnostiach, ktoré vyplývajú z neplnenia povinnej školskej dochádzky, o internom predpise Okresnej prokuratúry, kde po presiahnutí 100 neospravedlnených hodín v školskom roku, vzniká povinnosť podania trestného oznámenia na rodičov maloletého za ohrozovanie mravnej výchovy maloletých.

Tabuľka č. 8

Riešenie	Počet
Počet neospravedlnených hodín/počet žiakov	2440 hodín/21 žiakov
Ak mal žiak viac ako 15 hod. neospravedlnených – požiadali sme o osobitného príjemcu prídavkov na dieťa	11 prípadov
Ak mal žiak viac ako 60 hod. neospravedlnených – prerokovanie priestupkov podľa § 37 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	11 prípadov
Ak mal žiak viac ako 100 hod. neospravedlnených - v spolupráci s ÚPSV a R s Odborom sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately boli podané trestné oznámenia za neplnenie povinnej školskej dochádzky	3 prípady

V mesiaci január sme boli osobitným príjemcom prídavkov na dieťa 8 rodinám. Systematickou prácou s rodinami (návštevy v rodinách, pohovory s rodičmi a s deťmi, zisťovaním príčin zanedbávania školskej dochádzky) sa ku koncu roka tento počet znížil na 4 rodiny. V uvedených rodinách sme dozerali na hospodárne využitie finančných prostriedkov, alebo sme sami uskutočnili nákup základných potravín, hygienických potrieb, liekov, základného ošatenia.

Riešili sme tiež problémy so zneužívaním alkoholu mladistvými. V tejto súvislosti sme uskutočnili pohovory s rodičmi maloletých a maloletými, ktorí boli prichytení orgánmi činnými v trestnom konaní pri zneužívaní alkoholu. V roku 2011 sme spolu prešetrili **12 prípadov zneužívania alkoholu maloletými**.

Tento rok ako aj predchádzajúce, bol náročný aj na riešenie niektorých špecifických problémov našich obyvateľov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a nevedeli si sami svoje problémy vyriešiť. V tomto roku sme riešili **3 prípady matiek so 6 maloletými deťmi**, ktoré sa s deťmi ocitli v náhlej krízovej situácii, bez finančných prostriedkov a bez ubytovania. Takého prípady sú o to náročnejšie že v našom meste nemáme žiadne zariadenia kam by matka s deťmi v takejto situácii mohla ísť, takéto prípady je potom nutné riešiť prostredníctvom rôznych väčšinou neštátnych zariadení mimo územia nášho mesta, čo je vždy náročné. Riešením takýchto a podobných situácií sa snažíme podporovať podmienky na zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopností fyzických osôb a rodín viesť samostatný život, podporovať ich integráciu do spoločnosti a tiež predchádzať ich sociálnemu vylúčeniu.

Tabuľka č. 9

	2011
Návštevy v rodinách	70
Správy o povesti	35
Počet detí umiestnených v DD	1

Návštevy v rodinách sa uskutočňovali najčastejšie z dôvodu šetrenia rodinných pomerov a sociálnych pomerov pre účely konania štátnych orgánov, ktoré slúžili ako podklad pri konaniach vo veciach trestného konania, rozvodoch, konanie o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, úpravách výživného, pri výkone opatrovníctva ľudí s mentálnou dizabilitou (v súčasnosti máme v našej evidencii 20 ľudí pozbavených spôsobilosti na právne úkony, ktorých navštevujeme každoročne a kontrolujeme ako je postarané o týchto ľudí). Ďalej navštevujeme priamo v ich domácnosti žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, ale vykonávame aj šetrenie v rodinách za účelom zhodnotenia možnosti návratu dieťaťa späť do rodiny, ktoré už bolo z rodiny vyňaté.

Za účelom podpory a udržiavania kontaktov s deťmi, ktoré sú umiestnené v detských domovoch sme navštívili 8 detí a v spolupráci s ÚPSVaR sme boli účastní na vypracovaní individuálneho plánu rozvoja dieťaťa. S týmito deťmi udržiavame pravidelné osobné, prípadne písomné kontakty. V súvislosti s praktickým uplatňovaním zákona o sociálno-právnej ochrane poskytujeme na našom oddelení tiež poradenstvo ohľadom možností výkonu rôznych foriem náhradnej rodinnej starostlivosti a tiež možnosti vykonávania inštitútu profesionálneho rodičovstva. V roku 2011 bolo pre potreby štátnych a iných orgánov vypracovaných 223 správ o povesti na našich občanov.

Sociálna pomoc pre ľudí bez domova a nezamestnaných

Bezdomovectvo je zložitý spoločenský problém, na jeho vzniku a vývoji sa podieľa množstvo faktorov. Jedným z najzávažnejších je bezpochyby chudoba. Patrí k extrémnym formám chudoby a je prejavom sociálneho vylúčenia.

Označenie bezdomovec je v našej verejnosti pomerne rozšírený, ale zvyčajne spojený s negatívnym predporozumením a do určitej miery prestáva byť pre verejnosť človekom. Vzhľadom na prístup sociálnej práce je preto veľmi dôležité zdôrazniť, že ide o osobu a človeka a preto v našej práci uprednostňujeme užívanie výrazov človek bez domova.

Ak chceme v rámci sociálnej práce profesionálne pracovať s ľuďmi bez domova je nevyhnutná snaha o ich sociálnu inklúziu ale tiež je nevyhnutné poznať charakteristiky a zákonitosti ich subkultúry so zachovaním individuálneho prístupu. Je nutné poznať ich prirodzené prostredie, mentalitu, životný príbeh, všeobecné pozadie toto javu, postoje verejnosti, možnosti sociálnej intervencie. Jednou z efektívnych metód pre prácu s ľuďmi bez domova je streetwork- práca s ľuďmi priamo na ulici a tiež odborná pomoc poskytovaná v zariadení, ktoré má nízkoprahový charakter. Nízkoprahový prístup znamená vysokú mieru tolerancie pri práci s takýmito ľuďmi a v zariadeniach s nízkoprahovým charakterom sú pravidlá a predpisy obmedzené na minimum, aby boli ľahko dostupné pre každého (Mátel, Schavel a kol. 2011)

Legislatívny rámec a oporu pre sociálnu prácu so seniormi nachádzame predovšetkým:

- v zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov
- v zákone č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi
- v zákone č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Mesto Pezinok má zriadenú Nocľaháreň, v ktorej sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálne poradenstvo, sú vytvorené podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín. Kapacita je 17 miest. Nocľaháreň je určená pre mužov (12 miest) a ženy (5 miest).

Tabuľka č.10 **Využitie Nocľahárne v rok 2011**

Počet klientov k 31.12.2010		15
Počet klientov, ktorí požiadali o ubytovanie v roku 2011		16
Počet klientov, ktorí ukončili ubytovanie v roku 2011		16
Počet klientov k 31.12.2011		15
Z toho veková štruktúra (počet k 31.12.2011)	19 – 25 rokov	3
	26 – 39 rokov	4
	40 – 62 rokov	6
	63 – 74 rokov	2
Z toho (počet k 31.12.2011)	muži	12
	ženy	3

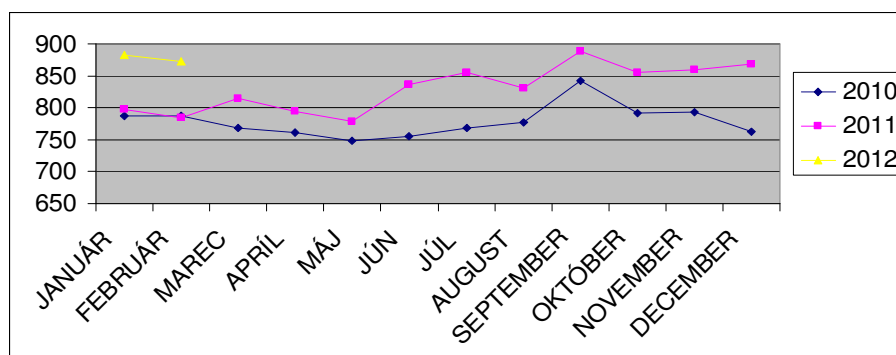
Tabuľka č. 11

	2011
Počet zamestnancov	3
Počet ubytovaných	31
Príjem (v €)	4 131
Čerpanie rozpočtu (v €)	41 380

V roku 2011 sme realizovali projekty podľa § 52a zákona 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti o príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby. V dvoch projektoch sme zapojili spolu 11 uchádzačov o zamestnanie. Cieľom projektu bola práca s ľuďmi bez domova priamo v Nocľahárni na Bratislavskej ulici, ale aj aktívne vyhľadávanie ľudí bez domova v meste Pezinok, poskytovanie poradenstva a nakoľko veľa z nich trpí birofóbiou tak i sprevádzanie týchto ľudí po úradoch. Dobrovoľníci v nocľahárni poskytovali základné poradenstvo, varili polievky, čaj, kávu, vydávali oblečenie a zabezpečovali poskytovanie základnej hygieny pre ľudí bez domova. Pomáhali im tiež pri zaevidovaní sa na ÚPSV a R, pri vybavovaní dokladov (najmä občianskych preukazov).

Počet nezamestnaných v Meste Pezinok v rokoch 2010 a 2011 až február 2012 tiež stúpal.

Obrázok 1

Aj preto sme v roku 2011 pokračovali s aktivačnými prácami. Vo väčšine prípadov sa jednalo o najodkázanejšie skupiny občanov. Aktivačné práce sa vykonávajú v súlade so zákonom 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti. S ÚPSV a R sme v priebehu roka 2011 uzatvorili dve dohody o poskytnutí príspevku na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec. Zároveň Mesto Pezinok podľa zákona 369/1990 O obecnom zriadení uzatvorilo Dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec s uchádzačmi o zamestnanie, ktorí nespĺňali podmienky na podpísanie Dohody s ÚPSV a R.

Práca s touto skupinou obyvateľov je veľmi náročná, pretože sú to veľakrát ľudia, ktorí sú už dlhodobo nezamestnaní (stratili pracovné návyky, príp. ich vôbec nemajú), majú problémy s alkoholom, či s disciplínou. Je to dlhodobá práca, ktorá nie vždy má(prináša) požadované výsledky, ale je dobre, že títo ľudia pracujú aspoň 10 hodín týždenne.

Cieľom zámeru bolo zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených UoZ a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku. Mesto malo záujem pomôcť svojim občanom v hmotnej núdzi zamestnať sa. Pre občana je to okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do kolektívu. Nezanedbateľná je aj možnosť vylepšiť si rodinný rozpočet. Po skončení doby poskytovania príspevku je tu veľká šanca pre UoZ zotrvať v pracovnom procese a to v prípade, že sa UoZ osvedčí.

Aktivační boli zaraďovaní najmä na Mestský podnik služieb, na jednotlivé základné a materské školy, na štadión, do Zariadenia opatrovateľskej služby, do Nocľahárne, na plaváreň, do Denného centra na Kollárovej ulici, na oddelenia MsÚ Pezinok (ekonomické, stavebné), ďalej boli využívaní pri jarnom upratovaní a pri údržbe a zlepšovaní životného prostredia mesta.

V rámci zvyšovania zamestnanosti v meste Pezinok, sme požiadali ÚPSV a R podľa § 52a zákona 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti o príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby. V dvoch projektoch sme zapojili spolu 11 UoZ (viac o projekte v časti ľudia bez domova).

Tabuľka č. 12 **Počet UoZ**

	1. dohoda	2. dohoda	Spolu
Počet UoZ podľa § 52 zákona 5/2004	18	15	33
Počet UoZ podľa § 52 a zákona 5/2004	5	6	11
Počet UoZ podľa zákona 369/1990	25	38	63
Spolu podpísaných zmlúv	48	59	107

V roku 2011 sme sa zapojili do **projektu Potravinovej pomoci**. Program distribúcie potravín je zameraný na pomoc osobám v núdzi tým, že sú im prostredníctvom charitatívnych organizácií bezplatne dodané základné potraviny - pšeničná hladká múka a bezvaječné cestoviny. Od 9. septembra do 7. októbra sa 11 krát otvorili skladové priestory a boli vydané potraviny 500 obyvateľom s trvalým bydliskom v Meste Pezinok, prevažne starobným dôchodcom, ale boli medzi nimi aj invalidní dôchodcovia i obyvatelia v hmotnej núdzi. Každý z nich priniesol rozhodnutie o výške dôchodku, alebo potvrdenie, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, na oddelenie školstva a sociálnych vecí Mestského úradu Pezinok. Tam dostal informáciu, kedy si má pre potraviny prísť a kde. Pri výdaji sme zamestnali aktivačných pracovníkov.

Spolupráca

Pri zabezpečovaní sociálnej pomoci by sme nemali také výsledky, keby sme nespolupracovali s inými organizáciami či združeniami.

V priebehu roku 2011 sme spolupracovali v oblasti neplnenia povinnej školskej dochádzky so ZŠ s MŠ Orešie 3, so Spojenou školou Komenského Pezinok, so ZŠ Na bielenisku, s ÚPSV a R s Oddelením SPO a SK a s Oddelením štátnych sociálnych dávok, s orgánmi činnými v trestnom konaní, s OZ Prevencia AD sme spolupracovali pri adaptácii dvoch detí z Glejovky pri nástupe do materských škôl.

V oblasti pomoci v hmotnej núdzi sme spolupracovali so všetkými základnými školami a Spojenou školou Komenského 25 Pezinok, s MŠ Za hradbami a s MŠ Svätoplukova, s ÚPSV a R s Oddelením pomoci v hmotnej núdzi.

V oblasti zamestnanosti sme spolupracovali s ÚPSV a R s Oddelením služieb zamestnanosti, s Mestským podnikom služieb, so základnými a materskými školami, s občianskym združením Juvamen.

V Detských domovoch, kde sú umiestnené deti z Pezinka - Harmónia, Bernolákovo vykonávame osobné návštevy.

Pri vybavovaní umiestnení občanov v sociálnej núdzi na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb je nevyhnutná spolupráca s praktickými lekármi, ale aj odbornými lekármi z rôznych nemocníc najčastejšie z Bratislavy, ďalej pri zabezpečovaní posúdenia o odkázanosti na sociálnu službu a pri umiestňovaní ľudí do DSS je nevyhnutná spolupráca s VÚC Bratislava a tiež domovmi sociálnych služieb, tento rok sme spolupracovali pri umiestňovaní našich klientov s DSS Pezinok, Stupava, Komárno, Rača, Báhoň, Zavar, Jahodná.

Pezinskí podnikatelia aj v roku 2011 prispeli dvanástim rodinám, ktoré sa ocitli v núdzi finančnou sumou. Vďaka materiálnej podpore Centra pre rodinu, firmy Vitana a Zboru dobrovoľníkov Maltézskeho rádu, ktorého členom je Ing. Ján Matuský, sme mohli variť polievky pre ľudí bez domova v pracovných dňoch, kresťanské spoločenstvo uvarilo pre nich Vianočnú kapustnicu.

Aj v roku 2012 chceme naďalej spolupracovať nielen s našimi doterajšími „partnermi“, ale radi spoluprácu rozšírime.

PRIORITY NA ROK 2012

Rok 2012 je vyhlásený ako Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami, preto bude aj naše oddelenie vyvíjať aktivity týkajúce sa starostlivosti o seniorov, eliminovať násilie voči starším ľuďom, podporovať celoživotné vzdelávanie, hľadať možnosti potrieb starších ľudí, spolupracovať so seniormi na spoločenskom živote prostredníctvom dobrovoľnej činnosti.

Naďalej bude aj v roku 2012 kladený dôraz na prácu s deťmi a prioritne budú v rámci možností poskytované intervencie pre deti v ohrození.